

**Opći uvjeti poslovanja prilikom pružanja investicijskih usluga i
obavljanja investicijskih aktivnosti**

SADRŽAJ

I.	OPĆE ODREDBE.....	str. 4
	1. Podaci o Kreditnoj instituciji (Investicijskom društvu)	str. 4
	2. Podaci o Klijentu	str. 4
	3. Razvrstavanje Klijenata	str. 5
	4. Zahtjev za promjenom statusa Klijenta	str. 6
	5. Držanje novčanih sredstava kod Kreditne institucije i namira	str. 6
II.	ZAPRIMANJE I PRIJENOS NALOGA NA IZVRŠENJE	str. 6
	1. Nalog	str. 7
	2. Zaprimanje i prijenos naloga na izvršenje	str. 7
	3. Cijena financijskog instrumenta u nalogu	str. 8
	4. Izmjena i opoziv naloga	str. 8
	5. Trajanje naloga	str. 8
	6. Prava i obveze Kreditne institucije i klijenta vezano uz zadavanje i prijenos naloga	str. 8
III.	IZVJEŠTAVANJE MALIH ULAGATELJA	str. 9
IV.	NAKNADE I POVEZANI TROŠKOVI	str. 9
V.	RIZICI POSLOVANJA S VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA.....	str. 10
VI.	OGRANIČENJE ODGOVORNOSTI FINACIJSKE INSTITUCIJE	str. 11
VII.	PRIKLADNOST PROIZVODA ILI USLUGA KREDITNE INSTITUCIJE U ODNOSU NA KLIJENTA.....	str. 11
VIII.	KONTAKT ADRESE I BROJEVI RAČUNA KREDITNE INSTITUCIJE	str. 12
IX.	ZAKLJUČNE ODREDBE	str. 12

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Općih uvjeta poslovanja prilikom pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti Vaba d.d. banke Varaždin (u daljnjem tekstu: Opći uvjeti) je reguliranje međusobnih prava i obveza između Vaba d.d. banke Varaždin (u daljnjem tekstu: "Banka", "Kreditna institucija" ili "Investicijsko društvo") s jedne strane i Klijenata s druge strane, prilikom pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti. Opći uvjeti dostupni su Klijentima na internet stranici Banke www.vaba.hr što je navedeno u svakom ugovoru za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti.

Objašnjenje pojedinih pojmova

Investicijske usluge i investicijske aktivnosti su zaprimanje i prijenos naloga u svezi jednog ili više financijskih instrumenata, trgovanje za vlastiti račun, usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa, usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa.

Pomoćne usluge su pohrana i administriranje financijskih instrumenata za račun Klijenta, uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge, kao na primjer: upravljanje novčanim sredstvima, odnosno instrumentima osiguranja, davanje kredita ili zajma ulagačima kako bi mu se omogućilo zaključenje transakcije s jednim ili više financijskih instrumenata, ako je u transakciju uključeno društvo koje odobrava zajam ili kredit, savjetovanje o strukturi kapitala, poslovnim strategijama i srodnim pitanjima, kao i savjetovanje i usluge vezane u spajanje i stjecanje udjela u društvima, usluge vezane uz usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa.

Financijski instrumenti su instrumenti tržišta kapitala kako su definirani važećim zakonom koji uređuje tržište kapitala.

Prenosivi vrijednosni papiri su dionice, obveznice i komercijalni zapisi.

Kvalificirani ulagači su profesionalni ulagači kako su definirani zakonom koji uređuje tržište kapitala.

Relevantne osobe su uprava i rukovoditelji, zaposlenici imatelji kvalificiranog udjela u kapitalu Banke (više od 10% temeljnog kapitala)

1. Podaci o Kreditnoj instituciji (Investicijskom društvu)

Vaba d.d. banka Varaždin je kreditna institucija sjedištem u Varaždinu, čija je osnovna djelatnost obavljanje bankovnih i ostalih financijskih usluga, temeljem odobrenja Hrvatske narodne banke.

Vaba d.d. banka Varaždin, osim u sjedištu, posluje i u financijskim centrima u Zagrebu, Puli i Slavonskom Brodu. Vaba d.d. banka Varaždin član je Središnjeg klirinško depozitarnog društva d.d. Zagreb (u daljnjem u tekstu: SKDD).

Klijent može komunicirati sa Bankom na hrvatskom i engleskom jeziku. Klijent i Banka mogu komunicirati usmeno i pisanim putem. Pisana komunikacija se odvija putem pošte, fax-a, elektronske pošte, internet aplikacije ili u nekom drugom odgovarajućem elektronskom obliku. Klijent i Društvo obvezuju se međusobno obavještavati o svakoj promjeni adrese i drugih podataka za kontakt.

2. Podaci o Klijentu

Sukladno propisima koji reguliraju sprečavanje pranja novca, Kreditna institucija dužna je prije uspostavljanja poslovnog odnosa s Klijentom prikupiti sljedeće dokumente:

- Od *fizičke osobe rezidenta*: kopiju osobne iskaznice/putovnice, kopiju kunskog tekućeg ili štednog računa koji glasi na ime Klijenta, MBG ukoliko ga ne sadrži osobni dokument, potvrdu o osobnom identifikacijskom broju, podatak o broju računa investitora kod SKDD ili skrbničkog računa za namiru (u slučaju da Klijent posjeduje otvoren jedan od spomenutih računa),
- Od *fizičke osobe nerezidenta*: kopiju putovnice, kopiju ugovora o kunskom nerezidentnom računu otvorenom na ime Klijenta, te podatak o broju računa investitora kod SKDD ili skrbničkog računa za namiru (u slučaju da Klijent posjeduje otvoren jedan od spomenutih računa),
- Od *pravne osobe rezidenta*: kopiju osobne iskaznice/putovnice osobe ovlaštene za zastupanje, kopiju izvotka iz sudskog registra ili rješenja o upisu u sudski registar, kopiju obavijesti o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u, potvrdu o osobnom identifikacijskom broju, kopiju potpisnog kartona temeljem kojeg je otvoren račun za platni promet ili kopiju potvrde o otvaranju žiro računa, Izjavu o stvarnom vlasniku pravne osobe s popisom članova Uprave, te podatak o broju računa investitora kod SKDD ili skrbničkog računa za namiru (u slučaju da Klijent posjeduje otvoren jedan od spomenutih računa),
- Od *pravne osobe nerezidenta*: kopiju putovnice osobe ovlaštene za zastupanje, izvadak iz odgovarajućeg inozemnog registra pravnih osoba preveden od strane ovlaštenog sudskog tumača, kopiju ugovora o nerezidentnom kunskom računu otvorenom na ime Klijenta, Izjavu o stvarnom vlasniku pravne osobe s popisom članova Uprave, te podatak o broju računa investitora kod SKDD ili skrbničkog računa za namiru (u slučaju da Klijent posjeduje otvoren jedan od spomenutih računa).

Osim navedene dokumentacije Kreditna institucija je od Klijenata obvezna prikupiti i podatke potrebe za provedbu dubinske analize, ovisno o procjeni rizičnosti u smislu propisa koji reguliraju sprečavanje pranja novca. Fizičke i pravne osobe rezidenti odnosno nerezidenti definirani su odredbama Zakona o deviznom poslovanju (NN br. 96/03, 140/05 i 132/06). Izjavu o stvarnom vlasniku pravne osobe daje osoba ovlaštena za zastupanje pod kaznenom i materijalnom odgovornošću. U roku od 30 dana od promjene vlasničko upravljачke strukture ista je obvezna dostaviti novu izjavu. Ukoliko Investicijsko društvo ne prikupi traženu dokumentaciju, nije ovlašteno uspostaviti poslovnu suradnju s Klijentom. Ukoliko Klijenta zastupa punomoćnik, isti je dužan priložiti punomoć ovjerenu kod javnog bilježnika. Punomoćnik ne može biti ovlašten primati isplate od prodaje financijskih instrumenata na svoj račun već isključivo na račun imatelja financijskih instrumenata.

3. Razvrstavanje Klijenata

Kreditna institucija, prema Zakonu o tržištu kapitala obvezna je sve svoje Klijente ovisno o znanju i iskustvu na području ulaganja, te sposobnosti procjene rizika vezanih uz ulaganje na tržištu kapitala razvrstati na male odnosno profesionalne i kvalificirane ulagače, s ciljem osiguranja većeg stupnja zaštite i bolje informiranosti malih ulagatelja.

Profesionalnim ulagačima smatraju se:

- Subjekti koji za djelovanje na financijskom tržištu podliježu obvezi odobrenja ili/i nadzora nadležnog regulatornog tijela,
- Pravne osobe koje u odnosu na prethodnu poslovnu godinu zadovoljavaju najmanje dva od navedenih kriterija: ukupna aktiva društva iznosi minimalno 150 milijuna kn, ostvareni neto prihod iznosi minimalno 300 milijuna kn, upisani i uplaćeni temeljni kapital minimalno iznosi 15 milijuna kn,
- Međunarodne i supranacionalne institucije kao što su IMF, ECB, EIB i sl., vlade i središnje banke,

- Ostali institucionalni ulagači čija je glavna aktivnost investiranje u financijske instrumente, a koji ne podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu od strane nadležnog tijela.

Svi ostali Klijenti, osim kvalificiranih ulagatelja smatraju se **malim ulagačima**. U obavljanju svih poslova s malim ulagateljem Kreditna institucija će primjenjivati pravila poslovnog ponašanja kojima se osigurava veći stupanj zaštite i informiranosti.

Kvalificirani ulagači su ulagači definirani odredbama Zakona koji uređuje tržište kapitala.

Profesionalni ulagači mogu zatražiti drugačije postupanje od strane Kreditne institucije u odnosu na sve ili samo neke proizvode i usluge.

4. Zahtjev za promjenom statusa Klijenta

a) Ukoliko Klijent koji je klasificiran kao mali ulagatelj želi promjenu statusa u odnosu na sve ili samo neke proizvode i usluge obavezan je uputiti pismeni zahtjev za promjenom statusa na adresu skrbništva ili osobe navedene za kontakt u obavijesti Banke. Kreditna institucija će prije promjene statusa izvršiti procjenu znanja i iskustva kako bi utvrdila ispunjava li Klijent barem dva od sljedeća tri uvjeta:

- Veličina portfelja financijskih instrumenata Klijenta prelazi 4 milijuna kuna,
- Klijent je na za njega mjerodavnom tržištu kapitala izvršio prosječno 10 transakcija značajne vrijednosti, unutar svakog tromjesečja, unatrag godine dana,
- Klijent ima najmanje godinu dana radnog iskustva u financijskom sektoru na profesionalnoj poziciji koja pretpostavlja znanje o planiranim transakcijama ili uslugama.

Klijent je obavezan prije dodjele statusa profesionalnog ulagatelja potvrditi da je svjestan posljedica drugačije klasifikacije. Pravne osobe koje se smatraju profesionalnim ulagačima, a Kreditna institucija im je dodijelila status malih ulagatelja mogu zatražiti promjenu kategorije bez provođenja prethodno opisane procedure.

b) Ukoliko Klijent koji je klasificiran kao profesionalni ulagatelj želi promjenu statusa također je obavezan uputiti Kreditnoj instituciji pismeni zahtjev u kojem će zatražiti veći stupanj zaštite odnosno tretman kao mali ulagatelj (vezano uz sve ili samo neke usluge ili proizvode), te pristupiti sklapanju Ugovora o dodjeli statusa malog ulagatelja, u odnosu na sve ili samo neke proizvode i usluge.

5. Držanje novčanih sredstava kod Kreditne institucije i namira

Kreditna institucija raspolagati će s novčanim sredstvima Klijenta koje drži, sukladno uputama Klijenta. Novčana sredstva koja Klijent ima na raspolaganju na skrbničkom računu za kupnju financijskih instrumenata kao i novčana sredstva od prodaje financijskih instrumenata Kreditna institucija se obvezuje držati odvojeno od vlastitih novčanih sredstava na računima za posebne namjene u Republici Hrvatskoj. Novac od prodaje financijskih instrumenata i/ili financijski instrumenti mogu se koristiti za izvršavanje novih naloga, osim ako Klijent ne zatraži isplatu ili deregistraciju dionica.

Financijski instrumenti čuvaju se na skrbničkom računu kod banke. Sredstva na računima za posebne namjene ne ulaze u imovinu Investicijskog društva niti u njegovu likvidacijsku ili stečajnu masu, niti mogu biti predmetom ovrhe u vezi s potraživanjem prema Investicijskom društvu.

Namira

Novčana sredstva od prodaje financijskih instrumenata Kreditna institucija obvezuje se čuvati na skrbničkom računu Klijenta na dan namire, prema pravilima klirinškog društva koje provodi prijebaj i namiru. Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. sa sjedištem u Zagrebu namiruje transakcije treći radni dan nakon izvršene transakcije (ugovorna namira). Financijski instrumenti izdavatelja s područja Republike Hrvatske koje Klijent stekne kupnjom, Kreditna institucija će pohraniti skrbnički račun Klijenta. Zahtjev za stavljanje financijskih instrumenata na slobodnu vlasničku poziciju upućuje se u pismenom obliku.

II. ZAPRIMANJE I PRIENOS NALOGA NA IZVŠENJE

Klijent koji je klasificiran kao **mali ulagatelj** i Kreditna institucija sklapaju Ugovor kojim se Kreditna institucija obvezuje zaprimiti i prenijeti na izvršenje nalog Klijenta o kupnji i/ili prodaji financijskih instrumenata sukladno nalogu Klijenta, a Klijent se zauzvrat obvezuje platiti troškove posredovanja Kreditnoj instituciji kao i ostale transakcijske troškove. Investicijsko društvo obvezno je prilikom zaprimanja i prijenosa naloga na izvršenje postupati u skladu s vlastitom Politikom zaprimanja i prijenosa naloga na izvršenje.

1. Nalog

Nalog je jednostrana izjava volje Klijenta upućena Kreditnoj instituciji (investicijskom društvu) kojom Klijent nalaže kupnju i/ili prodaju financijskih instrumenata: Kreditna institucija zaprima nalog i prenosi ga drugom investicijskom društvu na izvršenje. Klijent u svom nalogu definira investicijsko društvo kojem će Banka uputiti nalog na izvršenje, a ima mogućnost odabira između investicijskih društava s kojima Banka ostvaruje suradnju (popis se nalazi u Politici zaprimanja i prijenosa naloga na izvršenje). Kako bi se zaprimljeni nalog mogao realizirati potrebno je da Klijent ima potpisan ugovor o obavljanju brokerskih usluga s investicijskim društvom koje je odabrao u svom nalogu. Klijent je na zahtjev Banke dužan podastrijeti na uvid prethodno spomenuti ugovor.

Mali ulagači mogu predati nalog na zaprimanje i prienos telefonski, putem fax-a, e-maila ili preporučenom poštanskom pošiljkom upućenom na adresu skrbništva Banke ukoliko je riječ o Klijentima korisnicima usluga skrbništva Banke, odnosno isključivo usmeno uz osobni kontakt s ovlaštenom osobom za zaprimanje naloga u poslovnim prostorijama Banke ukoliko nije riječ o korisniku usluge skrbništva Banke. Ukoliko je riječ o profesionalnim ulagačima nalog se može zaprimiti telefonski, putem fax-a, e-maila ili preporučenom poštanskom pošiljkom upućenom na adresu ovlaštene osobe u Banci koja će zaprimati naloge.

Sastavni dijelovi naloga:

1. Podaci potrebni za identifikaciju nalogodavača (ime i prezime/ tvrtka, adresa prebivališta/sjedište, OIB, kontakt podaci – telefon, mobitel, fax, e-mail)
2. Elementi naloga: vrsta i oznaka financijskog instrumenta, količina, cijena (izražena jedinično u kunama i lipama za dionice, a za dužničke financijske instrumente u postotku od njihove nominalne vrijednosti), oznaka kupnje ili prodaje

Napomena: Ukoliko se radi o tržišnom nalogu cijena se ne navodi. Ukoliko se nalog zadaje putem punomoćnika, isti je dužan priložiti originalnu punomoć ovjerenu kod javnog bilježnika.

Zadavanje naloga telefonskim putem

Nalog se zadaje telefonski na brojeve u odjelu skrbništva ukoliko je riječ o Klijentima skrbništva, odnosno na broj ovlaštene osobe za zaprimanje naloga u Kreditnoj instituciji.

Svaki razgovor između Klijenta i predstavnika Banke se snima, a upozorenje dano u ovim Općim uvjetima smatra se valjanim upozorenjem i bez upozorenja prilikom svakog pojedinog poziva. Zapis o zadanom nalogu Investicijsko društvo obvezno je na zahtjev predložiti nadzornim tijelima, a snimljeni materijali se mogu koristiti i kao dokazno sredstvo u postupcima pred pravosudnim, upravnim i nadzornim tijelima.

Zadavanje naloga usmenim putem

Usmenim putem nalog se zadaje uz osobni kontakt s ovlaštenim osobom u Banci zaduženom za zaprimanje naloga u poslovnim prostorijama Investicijskog društva, uz prethodnu nespornu identifikaciju Klijenta. Klijent je obavezan potpisati takav nalog.

2. Zaprimanje i prijenos naloga na izvršenje

Kreditna institucija će potvrditi Klijentu zaprimanje naloga, najkasnije sljedeći radni dan po zaprimanju naloga te će ga odmah po zaprimanju proslijediti na izvršenje drugom investicijskom društvu ovlaštenom za izvršavanje naloga. Samo zaprimanje naloga od strane Banke ne predstavlja i prihvata naloga. Ukoliko investicijsko društvo kojem je nalog Klijenta poslan na izvršenje ne prihvati zaprimljeni nalog, ono će izvjestiti Banku o neizvršenju zaprimanja naloga sukladno svojim politikama i procedurama. Banka će, odmah po zaprimanju, a najkasnije u roku od 20 minuta obavijestiti Klijenta o odbijanju i to telefonski, odnosno putem e-maila koristeći kontakt podatke Klijenta navedene u nalogu ili bazi podataka Banke. Rizik nedostupnosti snosi Klijent, te će se smatrati da je Banka obavijestila Klijenta ukoliko ga obavijesti na jedan od ranije navedenih načina.

Politika zaprimanja i prijenosa naloga na izvršenje

Kreditna institucija će prilikom zaprimanja i prijenosa naloga na izvršenje drugom investicijskom društvu postupati prema vlastitoj Politici zaprimanja i prijenosa naloga na izvršenje koja je opisana u posebnom dokumentu i dostavlja se Klijentu prije uspostavljanja poslovnog odnosa. Klijent se prije zadavanja naloga obavezan usuglasiti s Politikom zaprimanja i prijenosa naloga na izvršenje kao i Politikom izvršavanja naloga investicijskog društva kojeg je odabrao za izvršenje svog naloga. Banka ne preuzima odgovornost za neizvršenje naloga od strane investicijskog društva kojem je dostavila nalog na izvršenje, već odgovara Klijentu samo za istovjetnost podataka u nalogu primljenom od Klijenta i podataka upućenih drugom investicijskom društvu radi izvršenja naloga Klijenta.

3. Cijena financijskog instrumenta u nalogu

Cijena po kojoj se nalog treba izvršiti izražava se jedinično u kunama i lipama, kao maksimalna cijena koju je Klijent spreman platiti (kod kupnje) ili kao minimalna cijena po kojoj je spreman prodati vrijednosni papir (kod prodaje) za dionice, a za dužničke financijske instrumente u postotku od njihove nominalne vrijednosti, ukoliko se radi o limitiranom nalogu (nalog koji se izvršava po cijeni navedenoj u nalogu) dok se kod tržišnog naloga cijena ne određuje već se on izvršava prema najpovoljnijoj ponudi na tržištu.

Posebnost vezana uz trgovanje na Zagrebačkoj burzi: Zadani nalozi, uključujući i naloge koji se izvršavaju u vremenu pred otvaranja Zagrebačke burze (transakcije s vremenom zaključenja 10:00) ili u periodu zatvaranja posebnog režima trgovanja (transakcije s vremenom 13:00), izvršavaju se prema kriteriju cijene, a ukoliko više naloga ima istu cijenu, prednost imaju nalozi koji su na sustav burze izloženi ranije.

4. Izmjena i opoziv naloga

Izmjenom naloga smatra se promjena tražene količine ili cijene vrijednosnog papira u odnosu na izvorni nalog. Ukoliko je izvorni nalog već izvršen Kreditna institucija nije u mogućnosti zaprimiti nalog s traženom izmjenom ili opoziv naloga. U slučaju kada je izvorni nalog zaprimljen i prenesen na izvršenje te je došlo do djelomičnog izvršenja naloga može se izvršiti promjena za preostalu količinu vrijednosnih papira iz izvornog naloga. Svaka promjena naloga, osim smanjenja količine, generira novi nalog. Zahtjev za izmjenom ili opoziv naloga upućuje se Banci na način predviđen onome za zadavanje naloga (opisano pod 1) koja će ga potom proslijediti na izvršenje drugom investicijskom društvu. Banka ne prihvaća nikakvu odgovornost za slučaj da u vremenu između zaprimanja i prijenosa ispravka naloga ovlaštenom društvu za izvršenje naloga dođe do potpune ili djelomične realizacije izvornog naloga.

5. Trajanje naloga

Kod limitiranog naloga maksimalno trajanje uvjetovano je pravilima tržišta na kojem se nalog izvršava, dok se tržišni nalog u dijelu u kojem se ne izvrši otkazuje odmah, za onaj dio koji nije izvršen.

6. Prava i obveze Kreditne institucije i Klijenta vezano uz zadavanje i prijenos naloga

Kreditna institucija će zaprimiti i prenijeti nalog na izvršenje sukladno nalogu Klijenta i vlastitoj Politici zaprimanja i prijenosa naloga na izvršenje i to pažnjom dobrog gospodarstvenika. Ukoliko Banka smatra da bi prenošenje naloga na izvršenje prema uputi Klijenta za Klijenta moglo biti štetno, upozorit će ga ukoliko je moguće s obzirom na način zadavanja naloga, te ukoliko je prema okolnostima slučaja moguće, zahtijevat će nove upute. Ukoliko Klijent neće prihvatiti sugestiju, nalog će biti zaprimljen i poslan na izvršenje te Banka pri tome ne prihvaća odgovornost za eventualnu štetu.

Također, Kreditna institucija ne odgovara za štetu ukoliko propusti upozoriti nalogodavača na štetne posljedice izvršenja naloga.

Banka se zaprimanjem naloga za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata obvezuje:

- prenijeti nalog Klijenta na izvršenje odabranom investicijskom društvu ovlaštenom za izvršenje naloga,
- dati točne informacije o ponudi, potražnji, prometu i kretanju cijena vrijednosnih papira (na upit),
- obavijestiti Klijenta o izvršenoj transakciji na način definiran u Ugovoru

Klijent se obvezuje Investicijskom društvu:

- platiti naknadu za zaprimanje i prijenos naloga prije slanja naloga na izvršenje
- u slučaju kupnje vrijednosnih papira osigurati da na svom računu kod odabranog investicijskog društva uplati kupovnu cijenu iz naloga uvećanu za iznos provizija i naknada sukladno Cjeniku odabranog investicijskog društva, a Klijenti koji posluju preko banke skrbnika dužni su odabranom investicijskom društvu dostaviti podatke o skrbničkom računu sa detaljnim instrukcijama za namiru vrijednosnih papira.
- prije zadavanja naloga za prodaju izvršiti registraciju vlasničke pozicije investitora s odabranim Investicijskom društvom, a Klijenti koji posluju preko banke skrbnika dužni su odabranom investicijskom društvu dostaviti podatke o skrbničkom računu sa svim detaljima vezanim uz namiru vrijednosnih papira

III. IZVJEŠTAVANJE MALIH ULAGATELJA

Sva izvješća, dokumenti i obavijesti dostavljaju se Klijentu putem trajnog medija na adresu prebivališta/sjedišta ili dopisnu adresu navedenu u Obrascu osobnih podataka.

Izvješće o stanju na skrbničkom računu

Za Klijente koji sa Kreditnom institucijom imaju sklopljen Ugovor o skrbništvu nad vrijednosnim papirima, Izvješće o stanju na skrbničkom računu dostavlja se svakih 6 (slovima: šest) mjeseci, računajući od dana sklapanja Ugovora o skrbništvu nad vrijednosnim papirima. Ukoliko Klijent želi primati Izvješće svaka 3 (slovima: tri) mjeseca obavezan je uputiti pismeni zahtjev na adresu Odjela skrbništva Banke. Izvješće o stanju na skrbničkom računu sadrži:

- a) pregled oblika financijske imovine koju portfelj sadrži, stanje gotovine na početku i kraju izvještajnog razdoblja, tržišnu vrijednost portfelja u vrijeme slanja izvještaja;
- b) pregled transakcija izvršenih unutar izvještajnog razdoblja;
- c) ukupni iznos naknada koje terete Klijenta, nastalih u izvještajnom razdoblju, a to su naknada za skrbništvo i troškovi vezani uz izvršenje transakcija te ostali troškovi;
- d) ukupni iznos dividendi i ostalih uplata primljenih za račun Klijenta tijekom izvještajnog razdoblja, koje proizlaze iz vlasništva nad vrijednosnim papirima;

Izvješće o zaprimanju i prijenosu naloga te njegovom izvršenju

Sva izvješća o zaprimanju i prijenosu naloga te njegovom izvršenju bit će poslana Klijentu na način definiran u Ugovoru.

IV. NAKNADE I POVEZANI TROŠKOVI

Kreditna institucija će obračunavati Klijentu naknade i ostale troškove prema važećem Cjeniku usluga.

V. RIZICI POSLOVANJA S VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA

a) Poslovni rizik proizlazi iz neizvjesnosti da li će izdavatelj vrijednosnog papira i u budućnosti održati svoj konkurentski položaj na tržištu, te stabilnost poslovanja i kontinuitet rasta. Veći poslovni rizik može se odraziti negativno na cijenu vrijednosnog papira predmetnog izdavatelja.

b) Financijski rizik posljedica je strukture financijskih izvora izdavatelja vrijednosnog papira. Pri analizi navedenog rizika neophodno je analizirati financijske pokazatelje izdavatelja vrijednosnih papira. Veći financijski rizik može se negativno odraziti na cijenu vrijednosnog papira.

c) Sistematski rizik je rizik koji je svojstven cijelom tržištu kapitala, tržišnom segmentu, gospodarskoj grani i sl., drugim riječima, cijena određenog vrijednosnog papira može značajno fluktuirati čak i ako se čimbenici kao što su profit, dividende, isplate kamata, konkurentski položaj ili ostali čimbenici izdavatelja vrijednosnog papira nisu promijenili (npr. uslijed promjene razine kamatnih stopa, opće recesije, nepovoljnih vremenskih utjecaja i prirodnih katastrofa, ponašanja ulagača na tržištu i sl.).

d) Rizik promjene tečaja javlja se kod ulaganja u vrijednosne papire denominirane u stranoj valuti, te je njihov prinos izložen i riziku promjene tečaja kune prema valuti u kojoj će biti izražen

dio ulaganja. Promjena vrijednosti stranih valuta može imati značajan utjecaj na ukupni prinos vrijednosnog papira izraženog u domaćoj valuti.

e) Kamatni rizik je rizik koji proizlazi iz neizvjesnosti buduće cijene novca (buduće kamatne stope). Karakterističan je za dužničke vrijednosne papire (vrijednosne papire s fiksnim prinosom). Cijena financijskog instrumenta s fiksnim prinosom kreće se suprotno od kretanja kamatne stope. Ako se kamatne stope na tržištu povećaju, cijena vrijednosnog papira s fiksnim prinosom pada, i obrnuto, ako se kamatne stope smanje, cijena vrijednosnog papira s fiksnim prinosom raste.

f) Kreditni rizik podrazumijeva opasnost da izdavatelj dužničkog vrijednosnog papira neće biti u mogućnosti u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze u trenutku njihova dospijea ili da isti neće moći refinancirati dospjele obveze (rizik refinanciranja). Neispunjavanje obveza ima utjecaj na prinos dužničkih vrijednosnih papira (npr. obveznice, komercijalni zapis i sl.) tog izdavatelja, ali može imati i značajan utjecaj na prinos ostalih vrijednosnih papira predmetnog izdavatelja (npr. na prinos dionica).

g) Rizik likvidnosti/utrživosti predstavlja opasnost da se vrijednosni papir u određenom trenutku neće moći prodati ili da se neće moći prodati bez značajnog diskonta.

h) Inflacijski rizik je rizik pada vrijednosti vrijednosnih papira uzrokovan općim rastom cijena.

i) Rizik opoziva ili prijevremene otplate je rizik svojstven obveznicama. Posljedice se javljaju kada izdavatelj ima opciju opoziva obveznice prije njezina dospijea pod uvjetima koji su u tom trenutku nepovoljni za investitora, ili kada izdavatelj ima opciju prijevremene otplate duga.

j) Gospodarski rizik podrazumijeva utjecaj cikličkih i sezonskih kretanja u gospodarstvu ili pojedinom sektoru na profitabilnost ulaganja u pojedine industrijske grane. Vrijednosni papiri cikličkih djelatnosti kao što je npr. građevinarstvo više će osjetiti utjecaj cikličkih kretanja gospodarstva na svojoj vrijednosti, dok na vrijednosne papire manje cikličkih djelatnosti kao što je npr. prehrambena i tekstilna industrija ciklička kretanja privrede neće imati tako veliki utjecaj.

k) Politički rizik ili rizik zemlje može imati značajan utjecaj na prinos vrijednosnog papira. Takvi rizici uključuju npr. rizik promjene zakonskih propisa, negativna kretanja u međunarodnim odnosima ili unutar države, rizik izbijanja međudržavnih ili unutardržavnih sukoba i sl. Za države u tranziciji u kojima nisu prisutni elementi suvremenog tržišnog gospodarstva, politički čimbenici mogu imati značajan utjecaj na prinos vrijednosnog papira.

l) Rizik promjene poreznih propisa predstavlja vjerojatnost da zakonodavne vlasti promijene porezne propise na način koji bi negativno utjecao na prinos ulaganja u vrijednosne papire na koje utječe promjena takvih poreznih propisa.

m) Društveni rizik obuhvaća mogućnost promjene raspoloženja potrošača prema određenim poduzećima ili cjelokupnim djelatnostima, koji mogu nastati na razne načine (primjerice kao posljedica pokreta za ekologiju i briga oko zagađenja okoliša). Takva društvena klima može dovesti do gašenja skupina poduzeća ili cjelokupnih djelatnosti koje se nisu prilagodile novim trendovima te do stvaranja novih.

n) Rizik događaja obuhvaća mogućnost iznenadnih događaja (prirodne katastrofe, preuzimanja i restrukturiranja, regulatorne promjene itd.) koji mogu imati značajan utjecaj na sposobnost izdavatelja u izvršenju svojih obveza (otplata kamata i glavnice).

Poslovni rizik, financijski rizik, sistematski rizik, gospodarski rizik i društveni rizik su rizici koji su karakteristični za trgovanje dionicama. Rizik opoziva ili prijevremene otplate, kamatni rizik, kreditni rizik i rizik događaja su rizici koji su karakteristični za obveznice, dok su rizik promjene tečaja, rizik likvidnosti/utrživosti, politički rizici, rizik promjene propisa rizici svojstveni za ulaganje u dionice i obveznice. Klijent sklapanjem bilo kojeg ugovora sa Kreditnom institucijom potvrđuje

da je u potpunosti upoznat sa gore navedenim rizicima, te činjenicom da Kreditna institucija ne odgovara za štetu uzrokovanu ostvarenjem bilo kojeg rizika.

VI. Sukob interesa

- a) Sukob interesa postoji kod radnika Banke koji nije neutralan u odnosu na predmet odlučivanja ili se iz činjenice njegove povezanosti s drugim društvima, osobama ili poslovima može pretpostaviti da može imati interese koji nisu istovremeno nužno i interesi Banke, te može utjecati na donošenje odluke na temelju interesa ili sklonosti koje se nužno ne podudaraju s interesima klijenta.
- b) Zaposlenici Banke ne smiju donositi odluke na temelju osobnih interesa ili na temelju interesa bračnog druga te srodnika do drugog stupnja prave linije i drugog stupnja pobočne linije.

2. Okolnosti koje predstavljaju sukob interesa

(1) Banka je dužna prilikom utvrđivanja okolnosti koje predstavljaju ili mogu dovesti do sukoba interesa uzeti u obzir sljedeće situacije u kojima može doći do sukoba interesa, bilo kao rezultat obavljanja djelatnosti ili zbog drugih razloga:

- a) Banka i/ili relevantne osobe mogli bi ostvariti financijsku dobit ili izbjeći gubitak na štetu klijenta,
- b) Banka i/ili relevantne osobe imaju interes ili korist od ishoda posla obavljenog za klijenta ili transakcije izvršene za račun klijenta, a koji se razlikuje od interesa klijenta,
- c) Banka i/ili relevantne osobe imaju financijski ili neki drugi motiv za pogodovanje interesima drugog klijenta ili grupe klijenata na štetu interesa klijenta,
- d) Predmet poslovanja Banke ili relevantne osobe je isti kao i predmet poslovanja klijenta,
- e) Banka i/ili relevantne osobe primi ili će primiti od osobe koja nije klijent dodatni poticaj na temelju posla obavljenog za klijenta, u vidu novca, roba, usluga i sličnog, a što nije uobičajena provizija ili naknada za taj posao,
- f) Situacije gdje postoji i/ili može postojati sukob interesa smatraju se one u kojima postoji i/ili može postojati mogućnost sukoba interesa radi ostvarivanja financijske i/ili druge koristi, između Banke i zaposlenika s jedne strane te klijenata s druge strane.

(2) Situacijama iz prethodnog stavka ove točke poglavito se smatraju sljedeće aktivnosti u svezi:

- obavljanja poslova investicijskog savjetovanja za klijente,
- trgovanje zaposlenika za vlastiti račun .

3. Sukob interesa između Banke, zaposlenika Banke i klijenata Banke

- a) Banka u svojem poslovanju ne smije poduzimati radnje i aktivnosti kojima bi ostvarila materijalni ili financijski interes na štetu imovine klijenata Banke, niti smije u svojem poslovanju stavljati svoje interese i interese svojih zaposlenika ispred interesa svojih klijenata.
- b) Zaposlenici Banke ne smiju obavljati svoje poslove i radne zadatke na način da pogoduju osobnim interesima, a na štetu klijenata Banke.
- c) Zaposlenici Banke ne smiju trećim osobama odavati informacije vezane uz kupnju odnosno prodaju financijskih instrumenata koje je kupila odnosno prodala Banka ili klijent

Banke, kao ni druge povlaštene informacije kako bi sebi ili trećim osobama pribavili osobnu korist. Podaci koje zaposlenici Banke saznaju u vezi s kupnjom odnosno prodajom financijskih instrumenata za račun klijenata Banke smatraju se tajnim.

U svrhu sprečavanja sukoba interesa između Banke i njezinih radnika s jedne strane te postojećih i potencijalnih Klijenata s druge strane Banka je donijelo Politiku o sprečavanju sukoba interesa koja je dostupna postojećim i potencijalnim Klijentima u službenim prostorijama Banke i na internet stranicama Banke.

VII. OGRANIČENJE ODGOVORNOSTI KREDITNE INSTITUCIJE

Kreditna institucija odgovara Klijentu samo za stvarne novčane gubitke koji nastanu kao posljedica namjere ili grube nepažnje, po načelu dokazane krivnje. Kreditna institucija ne odgovara Klijentu za bilo kakvu štetu uzrokovanu primjerice:

- faktorima koji su izvan kontrole Kreditne institucije kao što su gubici uzrokovani višom silom, prirodnim katastrofama, ratovima, pravilima tržišta, odlukama vlada, padovima komunikacijskih sustava burzi i sl.,
- vlastitim tehničko-organizacijskim ograničenjima kao što su preopterećenost telefonskih linija ili sustava općenito,
- propustom u radu depozitorija financijskih instrumenata, burzi kao niti propustom bilo koje treće osobe čijim se uslugama koristi radi izvršenja obveza sukladno ugovoru sklopljenim s Klijentom. Pravna nemogućnost ispunjenja obveze, smatrati će se višom silom.

Kreditna institucija ne odgovara Klijentu za štetu koja nastane ukoliko pravovremeno ne primi obavijest od Klijenta o promjeni osobnog imena/tvrtke, adrese/sjedišta, broja telefona ili e-mail adrese.

VIII. PRIKLADNOST PROIZVODA ILI USLUGA KREDITNE INSTITUCIJE U ODNOSU NA KLIJENTA

Procjena prikladnosti

Kreditna institucija obvezna je od Klijenta, malog ulagatelja, prikupiti podatke o njegovom znanju i iskustvu na području ulaganja na tržištu kapitala (vrsti usluga i transakcija koje su mu poznate, volumenu i učestalosti provedenih transakcija, te razini edukacije Klijenta) kako bi moglo prosuditi da li je određeni proizvod ili investicijska usluga prikladna za Klijenta, te ga upozoriti na eventualnu neprikladnost tražene usluge ili instrumenta. Ukoliko Klijent odbije dati tražene podatke Kreditna institucija nije u mogućnosti utvrditi da li su određeni proizvodi ili investicijske usluge za njega prikladne. Podrazumijeva se da profesionalni ulagači posjeduju potrebno znanje i iskustvo za ulaganje na tržištu kapitala.

Kreditna institucija neće prikupljati podatke o Klijentu niti ga upozoravati da određeni proizvodi ili usluge za njega nisu prikladni, kada se radi o kupnji ili prodaji dionica uvrštenih na uređenom tržištu, instrumenata novčanog tržišta, obveznica ili komercijalnih zapisa, udjela u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom i ostalih jednostavnih financijskih instrumenata, a usluga se pruža na inicijativu Klijenta.

IX. Informacije o sustavu zaštite ulagatelja pri investicijskim društvima

Sukladno Zakonu o tržištu kapitala (dalje: Zakon) uređena je zaštita tražbina klijenata investicijskih društava, odnosno Članova fonda za zaštitu ulagatelja (dalje: Investicijsko društvo) kada isto nije u mogućnosti isplatiti i/ili vratiti klijentu, u slučaju kad je nad Investicijskim društvom otvoren stečajni postupak, ili ako HANFA utvrdi da je kod Investicijskog društva nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema klijentima na način da ne može izvršiti novčanu obvezu

i/ili vratiti financijske instrumente, koje je držao za račun klijenta, administrirao ili s njima upravljao, a nije izgledno da će se te okolnosti u dogledno vrijeme bitno promijeniti.

Tražbine klijenta osigurane primjenom odredbi Zakona su novčane tražbine u kunama i u valutama država članica koje Investicijsko društvo duguje klijentu ili koje pripadaju klijentu, a koje predmetno Investicijsko društvo drži za predmetnog klijenta vezano za investicijske usluge, ugovorene s istim, kao i financijski instrumenti koji pripadaju klijentu investicijskog društva, a koje isto drži, administrira ili s njima upravlja za račun svog klijenta, u svezi s investicijskim uslugama ugovorenima s klijentima. Iz primjene odredbi ovog poglavlja izuzeta su sredstva klijenata koja su osigurana zakonom koji uređuje osiguranje depozita u kreditnim institucijama radi zaštite deponenata u slučaju nedostupnosti depozita, kao i tražbine klijenata proizašle iz transakcije za koju je pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno da je povezana s pranjem novca.

Tražbine klijenta osigurane su do vrijednosti najviše **150.000 kuna** po klijentu Investicijskog društva. Sve zaštićene tražbine do propisanog iznosa isplatit će se u potpunosti. Iznos zaštićene tražbine klijenta Investicijskog društva utvrđuje se na dan otvaranja stečajnog postupka ili na dan objave rješenja HANFE. Vrijednost financijskih instrumenata koje je Investicijsko društvo dužno vratiti klijentu utvrđuje se prema njihovoj tržišnoj vrijednosti, na dan otvaranja stečajnog postupka ili na dan objave rješenja HANFE.

Klijent investicijskog društva, a čije su tražbine zaštićene odredbama Zakona je svaka fizička ili pravna osoba čija sredstva Investicijsko društvo drži, administrira ili njima upravlja za račun svog klijenta, u svezi s investicijskom uslugom ugovorenom s klijentom. Klijentom **se neće smatrati**, neovisno o državi sjedišta:

1. kreditna institucija,
2. investicijsko društvo,
3. financijska institucija,
4. društvo za osiguranje,
5. subjekti za zajednička ulaganja i društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi,
6. društva koja čine grupu s investicijskim društvom koji je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze,
7. pravna ili fizička osoba koja sudjeluje s više od 5% udjela s pravom glasa u temeljnom kapitalu Investicijskog društva koji je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze,
8. društvo koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na Investicijsko društvo koje je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze,
9. članovi uprave i nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora Investicijskog društva koji je u nemogućnosti ispunjavati svoje obveze, ako su te osobe na navedenim položajima ili zaposlene u Investicijskom društvu na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad Investicijskim društvom, ili na dan objave rješenja HANFE o nastupanju osiguranog slučaja, ili su na tim položajima bile zaposlene tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
10. vezani zastupnici Investicijskog društva koje je u nemogućnosti ispunjavati svoje obveze, a koji u tom svojstvu djeluju na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad Investicijskim društvom, ili na dan objave rješenja HANFE o nastupanju osiguranog slučaja, ili su u tom svojstvu djelovali tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
11. osobe odgovorne za reviziju financijskih izvješća Investicijskog društva te osobe odgovorne za pripremu i pohranu računovodstvene dokumentacije Investicijskog društva i izradu financijskih izvještaja,

12. članovi uprave, nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora te osobe koje u vlasništvu imaju 5 ili više posto udjela u društvu koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na Investicijsko društvo te osobe koje su odgovorne za reviziju financijskih izvještaja tog društva,

13. bračni ili izvanbračni drugovi te srodnici do drugog stupnja u ravnoj liniji i drugog stupnja u pobočnoj liniji osoba iz točaka 10. do 13. ovog stavka,

14. klijenti Investicijskog društva čije je neispunjenje obveze prema Investicijskom društvu pridonijelo nastupanju osiguranog slučaja.

Postojeći ili potencijalni klijenti Vaba d.d. banke Varaždin detaljnije informacije o Fondu za zaštitu ulagatelja mogu dobiti u sjedištu društva Aleja kralja Zvonimira 1, Varaždin kao i na Internet stranicama upravitelja Fonda Središnjeg klirinško depozitarnog društva d.d., www.skdd.hr.

X. KONTAKT ADRESE I BROJEVI RAČUNA KREDITNE INSTITUCIJE

Sva izvješća, potvrde i druge obavijesti vezane uz poslove koje obavlja za Klijenta, Kreditna institucija dostavljati će na adresu prebivališta/sjedišta Klijenta, odnosno na dopisnu adresu navedenu u dokumentima predanim u Banku. Klijent može ostvariti kontakte sa Kreditnom institucijom na adresi sjedišta Vaba d.d. banka Varaždin, Aleja kralja Zvonimira 1, 42000 Varaždin, Odjel skrbništva Tel: +385 42 659 490, +385 42 659 492, Fax: +385 659 491, e-mail: natasa.mihinjac@vaba.hr, jasmína.posaric@vaba.hr.

XI. ZAKLJUČNE ODREDBE

Ova Politika stupa na snagu danom usvajanja od strane Uprave.